

Klases stunda „Kas ir etiķete?”

Mērķis: Rosināt skolēnus izvērtēt un mācīties uzvedības kultūru un radīt apjausmu par pieklājīgu uzvedību ģimenē un sabiedrībā.

Auditorija: 7. klase, oktobra sākums.

Uzdevumi:

- Sniegt zināšanas par kulturālu uzvedību kā dabisku cilvēka būtības sastāvdaļu.
- Attīstīt nepieciešamās zināšanas, prasmes un iemaņas uzvedības kultūrā.
- Pilnveidot prasmi diskutēt.
- Attīstīt prasmi iegūtās zināšanas pielietot ikdienā praktiskās situācijās.

Audzinašanas stundas sākumā skolēni tiek sadalīti 5 grupās pēc principa – “izvēlies vienu konfekti – turziņā 5 dažādas līdzvērtīgas šķirnes.” Stundas sākumā ļauju katrai grupai izteikties, ko viņi saprot ar vārdu etiķete. Tad iedodu sinonīmu vārdnīcas skaidrojumus:

1. Uzvedības normu saskaņa,
2. Pieklājība, uzlīme,
3. Birka,
4. Protokols,
5. Uzlipināta zīmīte, uzlipinājums, uzlīmējums,
6. Uzlīme,
7. Pavadzīme,
8. Cenas zīme.

Vienojamies, ka etiķete ir uzvedības valoda. Tā rada kopējo iespaidu par cilvēku. Etiķete ir jāmācās jau sen zināmo lietu niansēs – piem. sasveicināties, iepazīties, sarunāties pa tālruni utt.

1. uzdevums

Katra grupa saņem uzvedības noteikumus, kurus 1701. gada 12. janvārī pašrocīgi apstiprinājis Krievijas valdnieks Pēteris I.:

1. Aiz durvīm atstāj lielmanību.
2. Uzvedies laipni, arīdzan neko neplēs un nebojā.
3. Runā rāmi, neklaigā, lai citiem nesāpētu ausis un galva.
4. Kad esi iegājis zālē, nenolien stūros, neskumsti un negarlaikojies.
5. Degunu nešņauc vis ar pirkstiem, bet kabatas drānā.
6. Ja uzmācas šķavas, tad šķaudi piesardzīgi, sāpus, aizsedzies ar plaukstu.
7. Bezkaunīgus vārdus ausī nečuksti.
8. Visiem, kas nav klibi, jādanco, taču nav jālēkā kā āžiem, bet jākustas ar patīkamu vieglumu. Dejojot nevajag klusēt.
9. Ja esi nosvīdis, pieklājīgi noslaukies drāniņā.
10. Pie galda uzvedies pieklājīgi. Nešmaukstinies.

Lūdzu apdomāt šos noteikumus un katrā grupā izteikties pašu piedzīvotās līdzīgās situācijās. Interesantāko no apspriestajām situācijām kāds grupas skolēns izstāsta citiem. Pēc tam iedodu Klases likumus, ko klase ir izstrādājusi 7. klases sākumā un lieku apspriesties, kuri punkti ir izpildīti vissliktāk un, kuri – vislabāk.

2. uzdevums

Katra grupa saņem lapu, kurā ieraksta iemeslus, kas traucē labai uzvedībai un iemeslus, kas sekmē labu uzvedību.

Iemesli, kas traucē labai uzvedībai	Iemesli, kas sekmē labu uzvedību

3. uzdevums

Kopsavilkums

Katra grupiņa saņem aploksni ar latviešu tautas sakāmvārdiem. Atbildiet, kuri no etiķetes noteikumiem ir minēti. Pārdomā, vai tu tos ikdienā lieto. Katra grupa apspriež atsevišķi.

- Ko jaunumā neiemācīsies, vecumā nesapratīsi.
- Kas māti neklausa, tas kukuli cep pelnos.
- Mucā audzis, pa spundi barots.
- Prāts līdz ar cilvēku aug.
- Ko tēvs un māte neizmāca, to pasaule izmācīs.
- Godā tēvu un māti, tad ļaudis tevi godās.
- Nesmej savus draugus, pēc tam par tevi smiesies.
- Dzīvo tā, ka arī citi var dzīvot.
- Mīļam bērnam daudz labu vārdu.

Stundas noslēgumā vienojamies, ka katram tuvākajā laikā ir jāpārdomā vismaz trīs lietas, ko noteikti varētu darīt savādāk – pozitīvāk.

Turpinājumā

Runājot vecāku sapulcē par uzvedības problēmām, lūdzu vecākus aizpildīt 2. uzdevuma tabuliņu. Jau iepriekš esmu apkopojusi uz interaktīvās tāfeles bērnu rakstīto un visu salikusi vienā tabulā. Tālāk sarunu var veidot, iztirzājot kopīgo un atšķirīgo abās tabulās. Pārsvarā tabulās rakstītās domas ir diezgan līdzīgas.

Madonas Valsts ģimnāzijas
9. klases audzinātāja
Anita Vabule

Mazs bij' tēva novadiņš

2017.gada 8.un 9. septembrī O. Kalpaka dzimtas mājās "Liepsalās" risinājās kārtējie -19. Karoga svētki. Sagaidot Latvijas Valsts simtgadi, latviskās dzīvesziņas konkursu mērķis ir pilsoniskās līdzdalības audzināšana, īpaši akcentējot piederību savai dzimtajai pusei. Šī gada konkursa tēma bija par novadu, kuru pārstāvēja Karoga svētku dalības skolas. Uzdevumi bija veidoti par Madonas, Lubānas, Cēsaines, Varakļānu un Rēzeknes novadu. Konkursā uzdevumu izpildei jeb darba lapu aizpildīšanai tika dotas 15 minūtes, kurām sekoja sarunu piecminūte par neatbildēto, nezināto, kā

arī lepnuma paušana par savu pagastu un tā cilvēku sasniegumiem.

2018. gada februārī O. Kalpaka kausa izcīņas latviskās dzīvesziņas tēma būs jau plašāka – Vidzemes un Latgales kultūrvēsturiskie novadi, bet, sagaidot valsts jubileju, runāsim par mūsu valsti Latviju.

Uzdevumi bija veidoti 5.-6.klašu, 7.-9.klašu un 10.-12.klašu grupām. Ieskatam dažādi uzdevumi par Madonas novadu.

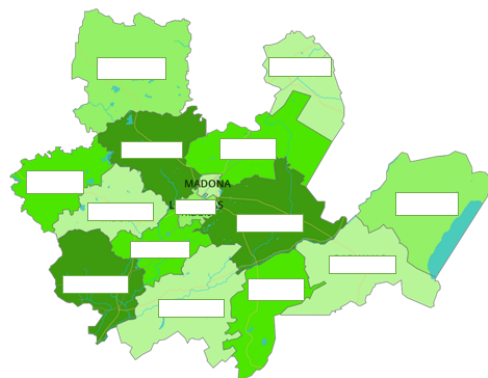
1.uzdevums

Uzdevums 5.-6.klašu skolēniem. Kurš ir Madonas novada ģerbonis? Pareizo atbildi apvelc!

Uzdevums 7.-9.klašu skolēniem. Nosauc visus 13 Madonas novada pagastus un novada administratīvo centru!

Uzdevums 10.-12.klašu skolēniem. Madonas novada kartē ieraksti visu 13 pagastu nosaukumus pēc to atrašanās! (Kartē paliek atzīmēta Madonas pilsēta un redzams Lubāna ezers)

2.uzdevums

Madonas novads ir bagāts ar vairākiem ievērojamiem dabas objektiem visas Latvijas mērogā.

Ieraksti tekstā trūkstošos vārdus!

- 1.) Madonas novadā atrodas Gaiziņkalns, kas ir augstākais kalns Latvijā. Tā augstums ir virs jūras līmeņa.
- 2.) Viena no populārākajām putnu vērošanas vietām Latvijā ir ezers, kurš ir arī lielākais Latvijas ezers (Madonas novadā atrodas daļēji).
- 3.) ezers iekļauts Vestienas aizsargājamo ainavu apvidū. Ezeram ir 5 salas.
- 4.) Šī upe ir 14. garākā Latvijas upe. Tā atdala Vidzemi no Latgales. Šī upe ir
- 5.) Novadā atrodas arī divi aizsargājamie dabas rezervāti – un dabas rezervāti.
- 6.) Madonas novadu veido divas atšķirīgas reljefa teritorijas – augstiene un līdzenums.

3.uzdevums

Kādā jomā populārs šis cilvēks un ar kuru no Madonas novada pagastiem/ pilsētu viņam ir saistība?

Persona	Joma, kur darbojas	Pagasts/ pilsēta, ar ko saistīts
Raimonds Vējonis		

Uzdevums 7.-9.klašu skolēniem

Personas: Raimonds Vējonis, Ilze Indrāne, Valters Krauze, Ieva Kerevica, Gints Andžāns, Jānis Apeinis, Jānis Seiksts, Uldis Auseklis

Uzdevums 10.-12.klašu skolēniem

Personas : Olga Dreģe, Andrejs Eglītis, Doku Atis, Haralds Mednis, Evita (Sniedze) Ašeradena, Leons Briedis, Dainis Ivāns.

4.uzdevums

Uzdevums 5.-6.klašu skolēniem. Kādi Madonas novada kultūrvēstures vai dabas objekti redzami attēlos ?

Uzdevums 7.-9.klašu skolēniem

Uzdevums 10.-12.klašu skolēniem. Kāds Madonas novada kultūrvēstures vai dabas objekts redzams attēlā, kurā pagastā tas atrodas?

5.uzdevums

Madonas novada ražotāji, uzņēmumi

Uzdevums 5.-6.klašu skolēniem. Kāds Madonas novada uzņēmums ražo attēlā redzamo produkciju? Kur visu šo produkciju var iegādāties?

Uzdevums 7.-12.klašu skolēniem. Kādu produkciju ražo šie Madonas novada ražotāji, uzņēmumi?

“55 Mārītes”
 “Jāņkalni”
 “Līvi”
 “Sveķi”
 “Jaunkalēji”
 “Poga un oga”

6.uzdevums

Kāds šīs vasaras Madonas novada pasākums attēlots attēlā? Kur tas notika?

Franklin Covey septiņu paradumu koks klases audzināšanas procesā

Raksturs galvenokārt ir mūsu raksturu sajaukums. Kā vēsta aforisms: „Iesēj domu, plāusi darbību; iesēj darbību, plāusi paradumu; iesēj paradumu, plāusi raksturu; iesēj raksturu, plāusi likteni.” Paradumi ir spēcīgi mūsu dzīves faktori. Tie ir savstarpēji saistīti, bieži vien neapzināti dzīves modeļi, tie patstāvīgi, ik dienu paūz mūsu raksturu un rada efektivitāti vai neefektivitāti.

Paradumu var definēt kā zināšanu, prasmju un vēlmju krustpunktu. Zināšanas ir teorētiskā paradigma, tas - ko un kāpēc darīt. Prasmes ir tas, kā darīt. Un vēlme ir motivācija- vēlēšanās darīt. Lai kaut ko padarītu par savas ikdienas paradumu, ir vajadzīgi visi trīs faktori. Septiņi paradumi harmonijā ar dabiskajiem izaugsmes likumiem sniedz pakāpenisku, sabalansētu pieeju personiskās un starppersoniskās efektivitātes attīstībai. Tie pamazām mūs virza uz attīstību. Tie balstās uz principiem, kļūstot par cilvēka rakstura pamatu. Šie principi balstās uz pieeju „no sevis uz āru”- apgūstot sevī šos paradumus, atvērt sevī pārmaiņu un izaugsmes vērtus.

Paradumi, ar kuriem varam iepazīstināt savus skolēnus un ļaut izvēlēties, vai vadīties pēc šiem principiem un virzīt savu personības izaugsmi, sākot ar ieskatīšanos sevī.

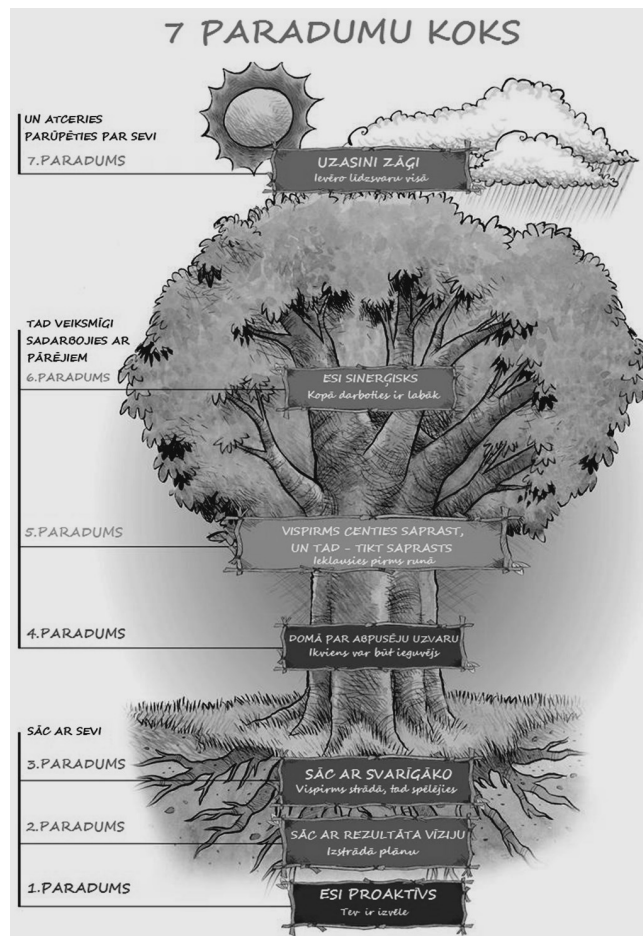
Franklin Covey kokā apkopoti 7 paradumi, kuri palīdz ikvienam sākt ar pārmaiņām sevī. Šo paradumu mērķis audzināšanas procesā- pilnveidot personības raksturu un atraisīt talantus katrā bērņā. Būtiskākie uzdevumi, lai šis paradums tiktu attīstīts, nepieciešams integrēt personīgās efektivitātes principus mācību priekšmetu stundās, klases stundās un skolas ikdienā, mācīties apgūt praksē pierādītas līderības prasmes, kā arī veidot kopīgu valodu un kultūru skolā, kas balstīta uz efektivitātes principiem un veiksmīgu cilvēku 7 paradumiem.

Pirmais paradums- esi proaktīvs Proaktīvs nozīmē vairāk nekā tikai iniciatīvas uzņemšanos. Tas nozīmē, ka mēs kā cilvēciskas būtnes esam atbildīgi par savu dzīvi. Mūsu uzvedība ir mūsu lēmums, nevis apstākļu funkcija. Mums piemīt iniciatīva un atbildība panākt, lai notiktu vēlamais. Proaktīva cilvēka būtības pamatā ir spēja pakļaut impulsu vērtībām. Šos cilvēkus vada rūpīgi izsvērtas, izvēlētas un apgūtas vērtības. Strādā ar problēmām, ko tu vari ietekmēt, strādā ar sevi, ar „es varbūt”.

Otrais paradums- sāc ar rezultāta vīziju Šis paraduma būtiskākais principa izmantojums ir sākt šodien ar savas dzīves beigu tēlu, attēlu vai paradigmu kā atskaites punktu vai kritēriju, pēc kura tiek vērtēts viss pārējais. Paturot šo rezultātu prātā, tu vari pārliecināties, vai nekā no tā, ko tu konkrētajā dienā dari, nepārkāpj kritērijus, kurus esi noteicis kā pašus svarīgākos, un vai katra tavas dzīves diena virza tevi uz priekšu pa jēgpilno ceļu uz dzīves rezultātu kā veselumu. Sākt ar rezultātu nozīmē sākt ar skaidru sava galamērķa izpratni. Tas nozīmē zināt, kurp tu dodies, lai labāk saprastu, kur esi tagad un vai soli, ko sper, vienmēr ved pareizajā virzienā. Rosināsim skolēnus vizualizēt rezultātus, noformulēt savu personisko misiju jeb pārliecību, koncentrējoties uz to, kāds tu vēlies būt un uz vērtībām vai principiem, kas ir tavu vēlmju pamatā.

Trešais paradums- sāc ar svarīgāko Šis paradums ir 1. un 2. paraduma augļi, to praktisks piepildījums. Tu nevari koncentrēties uz principiem, ja vispirms neapzīnies un neattīsti savu proaktīvo dabu. Tu nevari centrēties uz principiem, ja tev nav sava unikālā ieguldījuma vīzijas un fokusa uz to. Izplāno vienu nedēļu, uzraksti savus mērķus un pienākumus, tad transformē tos konkrētā darbības plānā. Katru nedēļu, mēnesi nosaki sev sasniedzamus mērķus! Būtiskākais šajā paradumā ir rosināt skolēnus pavadīt savu laiku, darot svarīgākos darbus. Mācīties noteikt prioritātes un tās saskaņāt, veidojot un ievērojot savu darba plānu.

Ceturtais paradums- domā par abpusēju uzvaru Šajā paradumā nozīmīgi ir panākt vienošanos vai diskutēt par risinājumu, domājot par gaidāmo sadarbību. Šis paradums mums liek mācīties sabalansēt savas vēlmes ar citu vēlmēm. Pilnveidot spēju risināt konfliktus. Mudināt skolēnus iejusties otra cilvēka vietā un noformulēt kādu, pēc tavām domām, risinājumu paredz otrs cilvēks. Sastopoties ar konfliktsituācijām, vai dažādiem viedokļiem, rosināt skolēnu mācīties meklēt risinājumu, kurā ieguvējas būtu abas puses.

Piektais paradums- vispirms centies saprast, un tad- tiklīdz saprasti Šis princips ir pamatā efektīvai starppersoniskajai saziņai. Apgūt klausīšanās prasmes, kas veicina atklātumu un uzticēšanos. Attīstīt spēju uz klausīt un saklausīt citu cilvēku idejas un izjūtas, kā arī censties ieraudzīt lietas no citu cilvēku skatu punkta. Būt pārliecinātam par sevi un savām idejām, tās skaidrojot citiem. Šajā paradumā ieteicams veidot emocionālās bankas kontu, kas rada saikni starp sirdīm.

Sestais paradums- esi sinerģisks Kas ir sinerģija? Vienkārši definējot, tas nozīmē, ka veselais ir lielāks par tā daļu summu. Šajā posmā skolēni mācās novērtēt citu cilvēku stiprās puses un mācās no viņiem. Klases kolektīvā cenšas ļoti saprasties ar citiem, pat ar ļoti atšķirīgiem cilvēkiem un strādāt grupā. Skolēni vēlas uzzināt citu skolēnu idejas, jo apzinās, ka, strādājot kopā ar citiem, var atrast labāku risinājumu, nekā varētu izdomāt jebkurš viens pats.

Septītais paradums- "Uzasini zāgi!" jeb atjaunošanās. Septītais paradums nozīmē atrast laiku „zāģa uzasināšanai”. Šis paradums pasargā un uzlabo pašu lielāko aktīvu, kāds katram no mums ir- tevi pašu, kā arī atjauno fizisko, eksistenciālo, mentālo un sociāli emocionālo būtību. Katram ir jāmacās atvēlēt laiks „zāģa uzasināšanai”, lai to veiktu pilnvērtīgi, nepieciešams izveidot aktivitāšu sarakstu, kuras palīdzēs tev uzturēt sevi labā fiziskajā formā un padarīs veselīgāku tavu dzīvesveidu- ievēro veselīgu dzīvesveidu, lieto veselīgu uzturu. Pavadīt laiku ar saviem draugiem un ģimeni, kā arī atrast laiku un veidus, lai palīdzētu citiem cilvēkiem.

Informācijas avots: Kovejs, R.S. *Ļoti veiksmīgu cilvēku 7 paradumi*. Rīga: Zvaigzne ABC, 2013.

Madonas Valsts ģimnāzijas
direktora vietniece audzināšanas darbā
Ligita Irbe

Klases stunda „Ekoloģiskā pēda”

Mērķis: Rosināt skolēnus izvērtēt katra cilvēka līdzatbildību par apkārtējo vidi.

Mērķauditorija: 8.-9.klase

Problēmas aktualizācija

Kas ir ekoloģiskā pēda?

Prāta vētra. Sākumā tiek apkopotas skolēnu idejas, tad sniegta informācija.

Informācija: Cilvēku vajadzību apmierināšanai tiek ražotas preces un sniegti pakalpojumi, kas rada vides piesārņojumu un atkritumus un kuru nodrošināšanai ir nepieciešami dabas resursi. Ekoloģiskā pēda ir ilgtspējīga dzīvesveida indikators, kas parāda, cik liela zemes platība ir nepieciešama cilvēku vajadzību apmierināšanai. Tas parāda, kā cilvēka dzīves stils ietekmē apkārtējo vidi. Jo vairāk mēs tērējam pārtiku, patērējam priekšmetus, enerģiju, jo lielāka kļūst ekoloģiskā pēda. Uz zemes ir vairāk kā 6 miljardi cilvēku, tad sadalot visu zemeslodes platību, katram cilvēkam sanāk 1,78 ha, bet pasaulē vidēji ekoloģiskās pēdas nospiedums ir 2,3 ha uz cilvēku. Latvijā ekoloģiskā pēdas nospiedums ir 3,69 ha uz vienu cilvēku. Attīstītās valstīs ekoloģiskā pēda ir lielāka. Starptautiskā salīdzinājumā starp 152 pasaules valstīm Latvija 2008.gadā ierindojās 45. vietā starp Libānu un Meksiku. Apvienotie Arābu Emirāti ar 11,9 ha uz vienu iedzīvotāju ierindojās pirmajā vietā (sliktākais rādītājs), bet valsts ar vismazāko ekoloģisko pēdu ir Afganistāna (0,1 ha/iedz.). Pasaules Dabas Fonda veiktajā pētījumā noskaidrots, ka vidēji katram Latvijas iedzīvotājam viņa ikdienas vajadzību apmierināšanai nepieciešamas vismaz divas planētas Zeme jeb vairāk kā trīs globālie hektāri. Pasaule spēj sekmīgi “ražot” resursus, ja katrs no mums nepatērē vairāk kā 1,8 hektārus. (Pēc Pasaules Dabas Fonda materiāliem: <http://www.pdf.lv>)

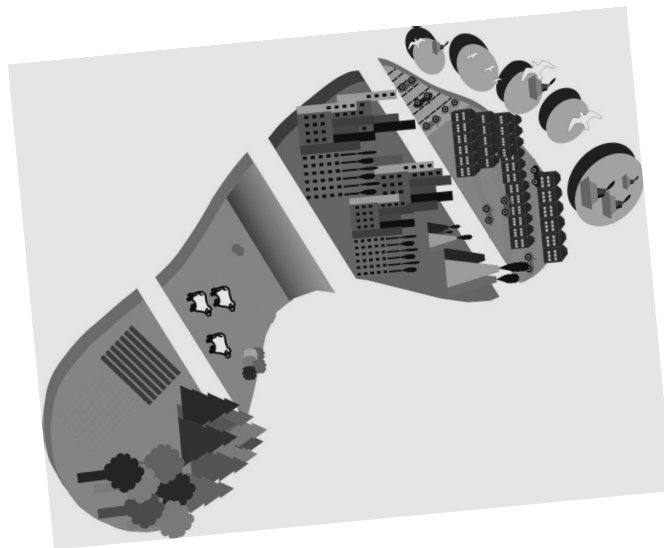
1.uzdevums

Izvērtēt savu rīcību.

Četru stūru metode. Dažādās vietās klasē tiek izvietoti uzraksti/atbildes “JĀ”, “NĒ”, “VAIRĀK JĀ”, “VAIRĀK NĒ”. Tiek lasīti apgalvojumi, skolēns izvērtē savu rīcību un nostājās pie attiecīgā apgalvojuma. Pēc katra apgalvojuma, kad skolēni izvēlējušies savai rīcībai piemērotu atbildi, lūdz vairākiem skolēniem paskaidrot savu izvēli. Kopīgi tiek pārrunāts, kā izvēlēta rīcība ietekmē vidi.

Apgalvojumi:

- Es šķiroju atkritumus.
- Izejot no telpas, es regulāri izslēdzu apgaismojumu.
- Es pārtikā lietoju Latvijā ražotus produktus.
- Iepērkoties izmantoju auduma maisiņu.
- Manas ģimenes mājoklis ir nosiltināts.
- Izmetu nopirkto pārtiku, ja tai beidzies derīguma termiņš.
- Es mēdzu lietām “piešķirt otro dzīvi”.
- Es nepērku lietas, kuras man nevajag.
- Pilsētas robežās labprātāk pārvietojos kājām vai ar riteni.
- Manā mājā tiek izmantotas ekonomiskās spuldzes.
- Lietoju Latvijā audzētus, sezonālus dārzeņus un ogas.

2.uzdevums

Aprēķini savu ekoloģiskās pēdas nospiedumu.

Nepieciešami datori/planšetes/mobile telefoni ar interneta pieslēgumu (uz 3-4 skolēniem viena ierīce). Skolēniem, izmantojot Pasaules dabas Fonda izveidotu programmu (Pieejams: <http://www.pdf.lv/epeda/epeda.html>), ir iespēja aprēķināt savu ekoloģiskās pēdas nospiedumu.

Stundas noslēgums

Skolēni tiek iepazīstināti ar Pasaules Daba fonda ieteikumiem, kā samazināt ekoloģiskās pēdas nospiedumu (Pieejams: <http://www.pdf.lv>):

- Siltini māju un taupi enerģiju.
- Izvēlies enerģiju taupošas ierīces, lieto ekonomiskās spuldzes.
- Cik bieži vien iespējams, izmanto sabiedrisko transportu, divriteni vai ej kājām.
- Izvēlies vietējo, sezonai atbilstošu un bioloģiski audzētu pārtiku. Arī pārtikas transportēšana atstāj ietekmi uz vidi.

Skolotāja aicina katru skolēnu uz līmlapiņām uzrakstīt vismaz vienu lietu, ko varētu mainīt savā ikdienā, lai samazinātu savu ekoloģiskās pēdas nospiedumu. Ja skolēni vēlas, tad ar uzrakstīto iepazīstina savus klasesbiedrus.

**Madonas Valsts ģimnāzijas
8.klases audzinātāja
Kristīne Lukaševica**

pasākums “Mans ceļš uz profesiju”

Pasākums notika Eiropas Sociālā fonda projekta Nr.8.3.5.0/16/I/001 “Karjeras atbalsts vispārējās un profesionālās izglītības iestādēs” ietvaros 2017.gada 25.maijā. Tā laikā tika noorganizētas 7 meistardarbnīcas, kurās piedalījās 126 Madonas Valsts ģimnāzijas 7.-10.klašu skolēni kopā ar savām klašu audzinātājām.

Mērķis - iepazīt vietējo uzņēmumu darbību un tajos strādājošo profesijas (pārtikas tehnologa, amatnieka, keramiķa, konditora, maiznieka u.c.), izvērtējot savas intereses un darba iespējas Madonā un Madonas apkārtnē.

7.a klase pavierojās Vestienas pagasta Z/S “Jāņkalni”. Meistardarbnīcas ietvaros skolēni iepazinās ar paaudžu sadarbības rezultātā izveidotās zemnieku saimniecības darbu un nodarbinātību tajā. Sākumā tika apskatīti krūmmelleņu, zemeņu, aveņu, cidoniju, ābeļu u.c stādījumi. Skolēniem tika dota iespēja praktizēties rabarberu dobēs. Pēc tam Ilze Ozoliņa iepazīstināja ar krūmmelleņu stādu izaudzēšanas procesu, kā no jaunstāda tiek iegūts pārdošanai noderīgs konteinerstāds. Tad grupa apskatīja augļu un ogu pārstrādes cehu, uzzināja par tā darbību, ieguva informāciju par cehā strādājošo ikdienu un amatam nepieciešamajām prasībām. Skolēni tika iesaistīti gatavās produkcijas (dzērveņu sukāžu) svēršanā, marķēšanā. Uzdeva interesējošus jautājumus par ceha darbību. Noslēgumā tika organizēta gatavās produkcijas degustācija.

7.b kolektīvs devās uz Cesvaines pagasta saimniecību “Vidus Ruņģi”. Skolēnus sagaidīja Inta Rumpīte, lai iepazīstinātu ar 4 stāstiem par latvisko spēka zīmju koka skulptūrām mājas apkārtnē. Skolēni apguva latviskās dzīvesziņas pamatprincipus un uzzināja par “Vidus Ruņģu” saimniecības darbību, gatavotās veselīgās produkcijas sortimentu (tomātu, smiltsērķšķu sulu, priežu pumpuru, pieneņu sīrupu u.c.), koka interjera priekšmetu izgatavošanas procesu, sākot no maketa izveides ar īpašas datorprogrammas palīdzību līdz gatavam izstrādājumam, tādējādi iegūstot informāciju par mājamatniecības nozari un nodarbinātības iespējām tajā. Nobeigumā notika veselīgo mājražojumu degustācija. Inta Rumpīte organizēja dažādus konkursus ar apbalvošanu, lai nostiprinātu zināšanas par saimniecībā redzēto un dzirdēto.

8.klases vizītes galamērķis bija AS “Lazdonas piensaimnieks”. Skolēni iepazinās ar pilna piena pārstrādes cikla uzņēmuma darbību, ražošanas procesiem, produktu klāsta daudzveidību, strādājošo profesijām, kā arī izglītības iestādēm, kurās var apgūt šīs profesijas. Skolēnu grupa apmeklēja arī noliktavu, kurā atbilstošā temperatūrā tiek uzglabāta saražotā produkcija. Meistardarbnīcas vadītāja informēja arī par eksporta apjomiem un “Zaļas karofītes” simbola piešķiršanu. Skolēni iepriekš bija sagatavojuši jautājumus gan par uzņēmuma vēsturi, gan produkciju, gan ražošanas procesu, gan piena pārstrādes nozari, lai labāk iepazītu AS “Lazdonas piensaimnieks” darbību. Darbnīcas noslēgumā notika saražotās produkcijas degustācija.

10.a jaunieši devās pārgājienā pie keramiķa Jāņa Seiksta. Sākumā Jānis Seiksts skolēnu grupai stāstīja par

savu radošo mūžu, sākot no studiju gadiem, kad tika apgūta keramiķa profesija, beidzot ar keramiķa darbnīcas izveidošanu Madonā. Pēc tam skolēni devās apskatīt cepli, iepazīnās ar keramikas izstrādājumu apdedzināšanas, glazēšanas procesiem. Tad notika J.Seiksta paraugdemonstrējumi uz keramiķa virpas, iesaistot arī skolēnus. Katrs skolēns saņēma jau keramiķa izgatavotu krūzīti, kurai pašiem bija jāpieliek osiņa un jāizveido raksts vai ornamenti. Skolēni vienojās ar keramiķi, ka katrs varēs saņemt paša izveidoto krūzīti pēc tās apdedzināšanas. Noslēgumā skolēni iztaujāja J.Seikstu, lai precizētu informāciju par keramiķa profesiju.

Pēc J.Seiksta apciemojuma 10.a klase devās uz SIA “Madonas kameles”. Tur pabija arī 10.b klase. “Madonas Kameles” darbinieki skolēniem bija noorganizējuši 2 meistardarbnīcas, kuru laikā jaunieši iepazinās ar ģimenes uzņēmuma darbību, dibinātāju veiksmes stāstu. Sākumā skolēni noskatījās filmu, kurā tika parādīts kameļu ražošanas process. Nodarbības vadītāja pastāstīja dibināšanas vēsturi, kā arī par dalību konkursā “Madona var labāk”, lai iegūtu finansējumu. Tad skolēni iesaistījās kameļu izgatavošanas procesā, kā arī degustācijā. Noslēgumā notika diskusija par darba iespējām ģimenes uzņēmumā, tika sniegti padomi, kā uzsākt uzņēmējdarbību mazpilsētā.

Pēc SIA “Madonas Kameles” apmeklējuma, 10.b klase vēl devās uz SIA “Junge”. Skolēni tika iepazīstināti ar konditorejas uzņēmuma un ceptuves darbību, uzņēmuma “Junge” ražotnes izveidi Madonā. Ieguva informāciju par dažādajām nodarbinātības iespējām un strādājošo profesijām, jo apmeklēja gan ražošanas cehu, gan grāmatvedības nodaļu, gan iepazīnās ar administrācijas darbu. Meistardarbnīcas vadītāja uzsvēra, ka uzņēmumā it īpaši nepieciešami gados jauni darbinieki, jo lielākā daļa darba pienākumu jāizpilda, stāvēt kājās. Informēja par konditoram un pārtikas technologam nepieciešamās izglītības iegūšanas iespējām Latvijā. Darbnīcas noslēgumā – konditorejas izstrādājumu degustācija.

10.c klase ciemojās SIA “Madonas patērētāju biedrības Madonas Maiznieks”. Skolēni apmeklēja mūsdienīgu uzņēmumu ar senām maizes ražošanas tradīcijām. Sākumā skolēniem tika parādīts maizes tapšanas process – no ierauga veidošanas speciālos kubulos līdz cepšanai modernās krāsnīs. Skolēni apmeklēja arī maizes iesaiņošanas cehu. Darbnīcas vadītāja iepazīstināja ar maiznieka ikdienas stiprajām un vājajām pusēm. Informēja skolēnus par maiznieka un pārtikas tehnologa izglītošanās un darba iespējām Latvijā. Skolēni iesaistījās diskusijā par darba iespējām Madonas novadā. Noslēgumā notika produkcijas degustācija.

Pasākuma dalībnieki pavadīja aizraujošu dienu ārpus skolas, iegūstot noderīgas atziņas par vietējo uzņēmumu darbību, kā arī iespējām nākotnes karjeru saistīt ar Madonas novadu.

**Madonas Valsts ģimnāzijas
pedagogs—karjeras konsultants
Gita Eiduka**

Izdevumu sagatavoja: Madonas Valsts ģimnāzijas izglītības metodiķe **Kristīne Lukaševica** (mob.26461330) un Madonas Valsts ģimnāzijas klašu audzinātāju metodiskā grupa

Datorsalikums: Kristīne Lukaševica